Látogatás Bajorországban

Beszámoló a németországi szakmai látogatásról
2001. augusztus 21–24.

A delegáció vezetője: Dr. Bökönyi István bv. vőrgy., Országos Parancsnok. A delegáció tagjai: Dr. Estók József bv. ddtbk., Kucsera Pál bv. ddtbk., Csere László bv. ddtbk., Rákli Ferenc bv. ezds., Dr. Molnár István bv. ezds., Pásztor András bv. ezds., Dr. Huszágh József bv. ezds., Dr. Márkus Ilona ka., Gosztonyi Péter bv. alez., Cséri Zoltán bv. alez., Győri Zoltán bv. ezds., Berberovics László bv. alez., Tikász Sándor bv. ezds., Dr. Kovács István bv. ezds., Dr. Pantali Zoltán bv. ezds., Farkas György ka. A szakmai látogatást a Parancsnoki Kollégium szervezte.

A szakmai látogatás célja:
- Szakmai tapasztalatok szerzése, a bajor büntetés-végrehajtás sajátosságainak megismerése.
- Együttműködési megállapodás előkészítése a magyar és a bajor büntetés-végrehajtás oktatási központja között.
- A megszerzett szakmai tapasztalatok lehetőség szerinti integrálása a hazai büntetés-végrehajtási intézetek munkájába.
- Az intézetek között már meglévő kapcsolat erősítése.

A delegáció megérkezését követően Bernhard Wydra Úr a Bajor Büntetés-végrehajtási Intézet Oktatási Központjának vezetője fogadta a Parancsnoki Kollégium küldöttségét.

A fogadáson meghívottként részt vettek a következő két napban meglátogatandó intézetek parancsnokai is.

A delegáció látogatást tett:
- a Straubing-i letöltőházban
- a Kaisheim-i Büntetés-végrehajtási Intézetben
- a bajorországi Fiatalkorúak Büntetés-végrehajtási Intézetében /Neiburg/
- az Aichach-i Női Büntetés-végrehajtási Intézetben
- Bajorország Igazságügyi Minisztériumában
- a Bajor Büntetés-végrehajtási Intézet Oktatási Központjában

A bajor büntetés-végrehajtás általános jellemzői:

A Német Szövetségi Köztársaságban szövetségi Bv. törvény szabályozza a tartományok büntetés-végrehajtását, a büntetés-végrehajtási gyakorlatot viszont az egyes tartományok önállóan

alakítják ki. A szabadságvesztés büntetésnek nincsenek általunk használt fokozatai, a büntetés-végrehajtási intézetek rendszere azonban lehetőséget nyújt a büntetések differenciált végrehajtására.

Hasonlóan az ország más tartományaihoz 1989 óta jelentősen befolyásolja a büntetés-végrehajtás helyzetét a kelet-európai országokból (Ukrajna, Csehország, Szlovákia, Bulgária) átáramló bűnözők bebörtönzése. Jellemző adat, hogy a meglátogatott börtönökben az elmúlt évben átlagosan 60 nációhoz tartozó fogva tartott volt. Ugyancsak általános jellemző, hogy a hivatásos állomány öltözetén rendfokozati jelzést a nálunk használt módon nem visel, hanem karjukon az intézet emblémáját tüntetik fel, illetve a sapkazsinór színezete határozza meg a beosztás nagyságát. A hivatásos állomány képzését általában 20 hónap alatt hajtják végre, amely úgy tevődik össze, hogy 7 hónap iskolai képzést 6 hónap gyakorlat követi, majd ismét 7 hónap iskolai képzés következik. Azon fogva tartottaknak, akik büntetésük előtt nem dolgoztak, a munkához „nem szoktak hozzá" terápiás foglalkoztatást biztosítanak pszichológusok és mesterek segítségével.

Általánosnak tekinthető az a gyakorlat, hogy a fogva tartottak által készített tárgyakból (festmény, fafaragás, kerámia stb.) szinte mindegyik általunk meglátogatott börtönben évente egy alkalommal kiállítást és vásárt rendeznek, amelynek során a városból a lakók bejöhetnek az intézetekbe, és ott megvásárolhatják a fenti tárgyakat.

Az intézetekben a terroristák kiszabadításának megakadályozására az udvarok fölé drótkábeleket húztak, így el lehet kerülni helikopterek leszállását.

A bajor törvények adókedvezményt biztosítanak azon vállalkozó részére, aki a büntetés-végrehajtási intézeten belül munkát biztosít a fogva tartottaknak.

A fogva tartottak börtönben eltöltött munkaideje – hasonlóan a magyar szabályozáshoz – nem képezi nyugdíj alapját.

Straubing-i Büntetés-végrehajtási Intézet

Az intézet mintegy 100 éves múltra tekint vissza, azonban ez az épületeken, illetve a környezeten egyáltalán nem látszik meg.

Az intézet 80 hektár területen terül el és 1400 m hosszúságú bástyafal övezi. Az épületek körül található 6 toronyból jól belátható az intézeten belüli és a bástyafalon kívüli terület.

Az intézet 860 fő fogva tartott befogadására alkalmas.

Alapvetően veszélyes fogva tartottak, valamint hosszú büntetésre ítélt fogva tartottak büntetés-végrehajtását végzik.

Az intézetben 450 fő a személyi állomány létszáma, amelyből 250 fő egyenruhás.

Fentieken kívül 48 fő egyenruhás oktató és ápoló teljesít szolgálatot. A teljes bajor tartományból ide szállítják a pszichiátriai kezelésre utalt fogva tartottakat. Külön Börtönlelkészt alkalmaznak, aki a személyi állomány tagja. Vallásgyakorlás céljából a börtönön belül létesített kápolna áll rendelkezésre, ahol egyszerre 50 fő fogva tartott látogathatja az istentiszteletet. Az intézet fogva tartottainak 32%-a külföldi,

ezért a mohamedán, valamint az ortodox vallásgyakorlására is lehetőséget biztosítanak.

Az intézet épületei csillag rendszerben épültek, amely egy-egy szárnyon, egy-egy szinten 100-100 fő fogvatartott elhelyezését biztosítja optimális hivatásos felügyelet mellett. Ugyancsak a csillag rendszer előnye, hogy a fogva tartottak csoportosíthatók az általuk elkövetett cselekmény szerint, illetve első bűntényesek vagy többszörös visszaesők. Külön Befogadó körletet létesítettek, ahol néhány hétig pszichológusok foglalkoznak a befogadott fogvatartottakkal.

Szintenként két zárkát létesítettek a különösen veszélyes fogva tartottak részére (pl. terroristák). A parancsnok elmondta, hogy jelenleg kettő fő ilyen fogva tartott van az intézetben. Az elhelyezés kultúrált, a zárkák berendezései nincsenek megrongálva, a WC zárkán belül nincs leválasztva. A fogva tartottak munkavégzés után bármikor használhatják a zuhanyzó helységet.

Mind a zárkában, mind a tusolónál a melegvíz a nap minden szakában rendelkezésre áll.

Romlandó élelmiszer tárolására külön hűtőhelység biztosított a fogva tartottaknak, ahol a hűtőszekrényben osztott rekeszek állnak rendelkezésre. A fogva tartott zárkájának kulcsa egyben a hűtőszekrény kulcsa is. A fenti kulccsal a fogva tartott bezárhatja a zárka ajtaját, ettől függetlenül a zárást a felügyelet felülbírálhatja.

A fogva tartottak havi egy alkalommal vásárolhatnak. Főzési lehetőség a szintenként jól felszerelt konyhában lehetséges.

A bajor büntetés-végrehajtásra jellemző, hogy a munkakötelezettség a fogva tartottak részére általános, ezért minden intézetben jól felszerelt szakműhelyek állnak rendelkezésre, a fogva tartottak oktatásához és munkavégzéséhez. A Straubing-i börtönben 20 féle képzési forma van, ahol 30-40 fogva tartott vehet részt egy-egy képzésen.

A képzés végén a tanulók szakvizsgát tesznek, amely egyenértékű a „civil" szakvizsgával és attól még a bizonyítvány formája sem tér el. A vizsgáztatást külső Vizsgáztatók hajtják végre, ennek során a tanuló vizsgadarabot készít, amelynek minőségét a vizsgáztatók ellenőrzik. A műhelyekben dolgozó fogva tartottak szakszerű felügyelet (mesterek) mellett végzik a munkát úgy, hogy az általuk elkészített termék versenyképes, ezt az is bizonyítja, hogy külső cégek megrendeléseit is fogadják. Az így képződött bevétel 10%-át a bv. újabb üzem létesítésére vagy gépeinek korszerűsítésére felhasználhatják a Gazdasági Minisztérium engedélyével.

Az intézetben 8 fős kommandós csoport működik speciális feladatok ellátására. A fogva tartottak előállítását a rendőrség hajtja végre, kivételt képez ez alól, ha kórházba kell szállítani fogva tartottat, illetve ottani őrzését kell biztosítani, ezt a büntetés-végrehajtás hajtja végre.

A Straubing-i intézet kutyákkal nem rendelkezik, de Wilkin Wilke parancsok elmondása szerint más intézetekben előszeretettel alkalmazzák. Az udvaron a szabad földterület kihasználása érdekében salátát és káposztaféléket termelnek.

Az őrtornyok jellegzetessége, hogy golyóálló üvegből készült, így minden

irányban jól belátható a környező terület.

Minden toronyban egy darab HK géppisztoly van elhelyezve 2x15 db lőszerrel, amely a torony tartozékaként átadás-átvétel tárgyát képezi. A géppisztollyal csak egyes lövéseket lehet leadni. A tornyokban 4 óránként váltják egymást és 2 óra áll rendelkezésre pihenésre.

Az intézet mellett nyitott körlet működik 32 fő fogva tartotti létszámmal, ahol a fogva tartottak munkáltatása ellenőrzéssel folyik. Teljes kamerarendszert építettek ki tevékenységük figyelésére. A nyitott körleten karbantartó, valamint autójavító tevékenységet folytatnak.

A fogva tartottak által végzett munkát engedéllyel a személyi állomány tagja is igénybe veheti. A személyi állomány részére külön főznek, az étel ára adagonként 3,5 DM.

A nyitott körleten a fogva tartott éjjel is szabadon mozoghat, mivel nincs a zárkában WC. A fogva tartottak ételét a másik épületből hozzák, azonban lehetőségük van főzni az erre a célra kialakított konyhában.

Hét végén az itt dolgozó fogva tartottak elhagyhatják a börtönt, és családjuk körében tölthetik a hétvégét. Egy év munka után 14 nap szabadság jár a fogva tartott részére.

Az intézetben működő kórházban a két orvos kisebb műtéteket el tud végezni, azonban a városban lévő kórházban külön két szobát biztosítanak, amennyiben erre a bv. intézet igényt tart.

Az intézetben a legkorszerűbb gépekkel 80 fogva tartott foglalkoztatását végzi az amerikai Boeing gyár, ahol precíziós műszerekkel a repülőgépekhez turbinákat készítenek. Az Amerikából hozott alapanyagot feldolgozzák, és Németországban szerelik össze. Az itt használt számítógépek a müncheni gyár központjával vannak összekötve. A számítógépeken dolgozó fogva tartottak képzésére komoly összeget fordítanak, átlagosan 2-3 évet tanulnak, majd legalább 6-7 évet dolgoznak ebben a munkakörben. A képzés ára 25000 DM.

A nyomdában 65 fő fogva tartott tevékenykedik, itt az igazságügyi minisztériumok, a büntetés-végrehajtás és egyéb megrendelők részére készítenek nyomtatványokat. A pszichiátriai részen 3 fő orvos dolgozik és jelenleg 34 fő fogva tartott áll a kezelésük alatt.

A fogva tartottak részére 15000 kötetes könyvtár, valamint számítógépszoba áll rendelkezésre oktatás céljára.

Kaisheim-i Büntetés-végrehajtási Intézet

A Büntetés-végrehajtási Intézet 1722-ben épült a ciszterciek alapították, eredetileg kolostorként működött. Bajorországban három olyan büntetés-végrehajtási intézet található, amely valamikor kolostorként funkcionált. Az általunk meglátogatott intézet 1820-tól fegyház és kisbörtön, majd 1954-től büntetés- végrehajtási intézet. 603 fő fogva tartott volt jelen az intézetben a 601 fős befogadási normával szemben. A 250 fős személyi állományból 200 egyenruhás tevékenykedik az intézetben.

Feriedhelm Kirchhoff parancsnokhelyettes tájékoztatása szerint ide tartozik 88 fővel, valamint 75 fővel egy-egy nyi-

tott börtön is. Az egyszemélyes elhelyezést kombinálják a többszemélyes zárkákkal (van 8 személyes zárkájuk is).

Az intézet mellett kertészet, méhészet és halászat üzemel. Az intézetben a három hónapos fogva tartástól az életfogytiglanig elitélt egyaránt megtalálható. Férfi fogva tartottak vannak elhelyezve, akik jogerős büntetésüket töltik. A 200 fő hivatásosból 150 fő dolgozik folyamatos munkarendben, tevékenységüket 3 fő pszichológus 4 fő jogász és 2 fő orvos segíti.

Az intézetben a fogva tartottak részére 22 saját munkahely és 4 külső munkáltató működik (ilyenek: cipész, autószerelő, játék-összeszerelő üzem, szabó, lakatos, mosoda).

A mezőgazdasági területen skót magashegyi marha tenyésztése folyik.

Egész Bajorország területéről szállítanak ide olyan fogva tartottakat, akik villanyszerelő, szabó vagy lakatos végzettséget szeretnének szerezni. Azok részére, akik nem rendelkeznek általános iskolai végzettséggel külső tanárok segítségével, ezt elvégeztetik. A szabadidő hasznos eltöltésére tanulócsoportokat hoztak létre.

Külön alkoholellenes és drogterápiás foglalkozásokat tartanak. Sportolási lehetőség hasonlóan az összes általunk meglátogatott intézményhez, mind a személyi állomány, mind a fogva tartotti állomány részére több füves és műanyag burkolású sportpálya, valamint tornaterem áll rendelkezésre.

A börtönlelkész, illetve külső református lelkész ún. családterápiás jelleggel külön csoportokkal foglalkozik. Az intézet megtekintése során megállapítottuk, hogy az intézet állapota idős kora ellenére kiválónak minősíthető, a zárkák felszerelése, a zárkaajtók és a berendezés masszív és időtálló.

Vendéglátóink elmondták, hogy a fogva tartottak nyilvántartására használt számítógépes programot egész Bajorországban használják. Hasonlóan hozzánk, így a fogva tartottak adatait szállításkor tudják közvetíteni egymás között.

A fogva tartottakat hozzátartozóik havonta két alkalommal látogatják úgy, hogy a látogatáson három fő vehet egyszerre részt, a látogatás időtartama egy óra.

Ebben a börtönben a legnagyobb problémát az orosz és ukrán bevándorlók jelentik, akik jelentős hányada kábítószer élvező.

Az intézet érdekessége, hogy az épület alatt egy patak folyik, amely „háborús időkben" az épület vízigényét szolgálta.

Az intézetben a fogva tartottak foglalkoztatására lakatos, asztalos, illetve szövőüzemet működtetnek, ahol külső megrendelésre, a szövőüzem esetében viszont a büntetés-végrehajtás ellátására termelnek. A fogva tartottak fenti tevékenységükkel 250-300 márkát keresnek havonta.

A börtönön belül, de biztonságilag jól elkülönítve, múzeum is található, valamint a császárterem, amely reneszánsz és barokk rokokó stílusban készült.

Az intézetben a kamerarendszer oly mértékben kiépített, hogy a fogva tartottakat általában nem kíséri felügyelő, hanem kamerán követik őket. Este 10 óra után akusztikus érzékelők működnek és éjjel az intézetben összesen 8 fő teljesít szolgálatot. Óránként járőröznek, azonban zárkát csak rendkívüli esetben nyit-

hatnak. A különleges biztonsági zárkán a fogva tartott részére az intézet jogi végzettségű vezetője 21 napi magánelzárást adhat. A fogva tartottat papírruhában helyezik el a KBZ-n és éjjel-nappal kamerával, figyelik.

A zárkák zárása – hasonlóan a Straubing-i Büntetés-végrehajtási Intézethez – úgy történik, hogy a fogva tartottak saját kulcsukkal bezárhatják, azonban azt a felügyelő kulcsával felülbírálhatja.

Az egészségügyi ellátás megszervezése is hasonló az előző büntetés-végrehajtásnál leírtakhoz. Érdekességként megemlíthető, hogy a fogva tartottaknál nincs korlátozva sem a gyógyszer mennyisége, sem a gyógyszer fajtája, az egészségügyi osztály csak a narkotikumokat adagolja szigorúan.

A harmadik nap reggelén a Kaisheim-i polgármester, valamint a börtönlelkész bemutatta részünkre a Mária templomot, amely a börtönnel egybe van építve. A templom a XIV. században épült, ciszterciek építették és fénykorában 450 apát tevékenykedett itt.

A bemutatót követően utaztunk Neiburgba, a Fiatalkorúak Büntetés-végrehajtási Intézetébe.

Neiburgi Fiatalkorúak Büntetés-végrehajtási Intézete

Az intézet 10 éve alakult Európa és Németország legmodernebb fiatalkorúakat fogva tartó börtöne. A fogva tartottak négy külön épületben kerülnek elhelyezésre, amely épületenként 50-50 fő befogadására képes.

A négy épület elkülönültsége lehetőséget biztosít arra, hogy differenciálják a cselekmény, illetve a letöltendő büntetés alapján a fogva tartottak őrzését. Hans-Uwe Worliczka Parancsnok tájékoztatott bennünket arról, hogy 14-től 18 éves korig a fogva tartottak Fiatalkorúak Büntetés-végrehajtási Intézetében töltik a büntetésüket. Azonban mivel a jogi szabályozás olyan, hogy 21 éves korig fiatalkorúnak számít a fogva tartott, így ténylegesen a 18 évesnél idősebb, de 21 évesnél fiatalabb fogva tartottakat is itt tartják.

Az összes befogadóképessége az intézetnek 204 fő, ebből 134 főt egyszemélyes zárkákban, a többi fogva tartottat 3-4 fős zárkákban lehet elhelyezni. A látogatások időpontjában 7 fő előzetes fogva tartott volt jelen az intézetben. Mindegyik részleghez egy, illetve kettő szociális munkás vagy pedagógus tartozik és a szolgálatot, úgy szervezik, hogy állandó egyenruhás csoport lásson el szolgálatot ugyanazon helyen.

A fiatalok nevelésére ún. nevelő és kezelő csoportokat hoztak létre, a csoportoknál házi szolgálat működik. Hat szakma képzését folytatják az intézeten belül, azonban az ítéletek hosszúsága miatt mindenkit nem tudnak teljes kiképzésben részesíteni, ezért létrehoztak egy 6 hónapos képzési formát, ahol kipróbálhatják magukat a fogva tartottak és így választhatnak szakmát a későbbiek során.

Az iskolai oktatást 4 főfoglalkozású tanár irányítja, valamint külső előadókat is alkalmaznak.

A személyi állomány létszáma 114 fő. 5 fő szociálpedagógust, 2 fő pszichiátert, 2 fő papot, 14 fő mestert, 3 fő ápolót és 1 fő orvost foglalkoztatnak.

A fiatalkorú fogva tartottak is 40 órás munkarendben dolgoznak.

A parancsnok tájékoztatása szerint a büntetés-végrehajtásból történt szabadulást követően 2-3 évig pártfogó felügyelet alatt állnak a fogva tartottak, és ha nincs probléma velük, úgy a hátralevő büntetési idejüket elengedik. Sportolás céljára kondicionálóterem, tornaterem, röplabda-és futballpálya áll rendelkezésre.

Az intézetet körülhatároló bástyafal 1 km hosszú és 5, 5 m magas. A lakóhelységek elrendezését úgy alakították ki, hogy egy-egy egységhez 24 fő tartozik, az egység kiegészül konyhával, közös teremmel és tévészobával. Amennyiben szükséges éjjel a kis zárkát hárman, a három személyes zárkát pedig négyen nyithatják ki. A fogva tartottak a zárka világítását maguk szabályozhatják.

Aichach-i Női Büntetés-végrehajtási Intézet

A büntetés-végrehajtási intézetben három részleg található, melyek közül a legnagyobb a felnőtt nőké, ahol 440 fő fogva tartottat tudnak elhelyezni. A fiatalkorú lányok részére 45 hely, míg a férfiak részlege 125 fő befogadására képes.

Wolfgang Beuschl Parancsnok Úr tájékoztatása szerint egyre nő a női elítéltek száma ezt bizonyítja, hogy 8 év alatt több mint duplája lett.

A fogva tartottak részére 1 óra szabad levegőn tartózkodás biztosított, az udvar kialakítása olyan, hogy sportolás céljára röplabdapálya áll rendelkezésre. Az intézetet, hasonlóan a Straubing-i büntetés-végrehajtási intézethez, csillag alakban építették, így az ott megfogalmazott előnyök itt is biztosítottak.

Azonban hátrányként ítélte meg az intézet parancsnoka, hogy zajosabb ez az elhelyezési forma. Ugyancsak problémaként vetette fel, hogy a viszonylag magas fizetés ellenére munkaerőhiánnyal küszködik. Mivel kevés a női felügyelő, emiatt 200 fő fogva tartott nem tud munkát végezni. A zárkák befogadóképessége 1-2-, illetve 4 fő.

A fogva tartottak képzésére és munkáltatására a felügyelői hiány ellenére is komoly gondot fordítanak.

Varrodát, műanyag alkatrészek összeszerelését, elektromos kábelek szerelését végzik, valamint fodrász tanműhelyt üzemeltetnek.

Az intézetet körülvevő kerítés és bástyafal között videórendszerrel figyelik az esetleges mozgást.

A férfiak és nők intézeten belüli kapcsolatáról az intézet parancsnoka azt a tájékoztatást adta, hogy házasodhatnak, levelezhetnek, esetenként házibeszélőt tarthatnak, azonban az intim beszélő lehetőségét elvetette. Ugyancsak nincs lehetőség a hozzátartozók részére a felügyelet nélküli beszélő, vagy intim beszélő megtartására. Lehetőséget biztosítanak azonban csoportos 3 órás kapcsolatra, ahol a család mellett felügyelet és szociális munkás is jelen van.

Tavaly készült el teljes egészében az ún. gyermekes körlet, ahol a fogva tartott nők családias körülmények között szülhetik meg gyermeküket és azok 3-4 éves korig az anyja mellett, maradhatnak. Az intézetben külsős nőgyógyász orvost alkalmaznak, a gyermekek részére a gyermekruházatot az intézet biztosítja, de a fogva tartottak saját letéti pénzükre is vásárolhatnak.

Gyermekes körletre az apák nem jöhetnek látogatni, azonban hétvégére a gyermekeket elvihetik. Amennyiben a szülést követően a szülő nő írásban lemond gyermekéről, úgy azt örökbe adják. A HIV fertőzött egyének száma nem jelentős az intézetekben (3-4 fő), azonban komoly problémát okoz a Hepatitis-C vírussal fertőzött fogva tartottak elhelyezése, hiszen csak ebben az intézetben 80 fő ilyen található.

Bajor Igazságügyi Minisztérium

Wais Miniszter Úr nevében Hartmut Koppehöfer, az IM hivatalvezetője fogadta a magyar büntetés-végrehajtási delegációt. Elmondta, hogy három alkalommal is járt Magyarországon és úgy érzi, hogy jelentős előrelépést tettünk a személyi állomány képzése, a szervezettség, a biztonság területén, a fogva tartottak reszocializációja terén, valamint az informatika terén is.

Tájékoztatott arról is, hogy Bajorországban legnagyobb problémát az jelenti, hogy nőtt a fogva tartottak létszáma és ezt a személyi állomány létszáma nem követte. Kötelezték őket, hogy az elhelyezhető fogva tartottak létszámát megemeljék, ugyanakkor hat új büntetés-végrehajtási intézet terveit is elkészítették.

Ugyancsak komoly problémát okoz számukra a kábítószer fogyasztók létszámának növekedése, a különösen veszélyes fogva tartottak és köztük a terroristák létszámának emelkedése. Bizalmát fejezte ki, hogy a jövőben tovább fejlődnek a magyar és bajor büntetés-végrehajtási kapcsolatok.

Ezt követően Dr. Bökönyi István bv. vezérőrnagy Úr adott tájékoztatást a magyar büntetés-végrehajtás helyzetéről.

Tájékoztatta a Hivatalvezető Urat, hogy a Magyarországon fogva tartottak létszáma az elmúlt héten átlépte a 17000 főt, így az igazságügyi kormányzat az elhelyezés problémáinak megoldására igen szoros határidővel több intézmény bővítését, valamint új intézmény létrehozását rendelte el. Tábornok Úr elmondta, hogy Magyarország készül az EU csatlakozására, ezért is határoztuk el a férőhely bővítését, hogy jobban megfeleljünk az elvárásoknak.

Javaslatot tett, hogy a bajor büntetés-végrehajtás és a magyar büntetés-végrehajtás egyeztesse együttműködését két évre, annak érdekében, hogy tervezni lehessen a kapcsolattartást.

A felvetésre tájékoztatásul a Hivatalvezető Úr elmondta, hogy egyetért az együttműködés egyeztetésével és javasolta, hogy az együttműködést intézményi szinten továbbra is a Bajor Büntetés-végrehajtás Oktatási Központján, Wydra úron keresztül hajtsa végre a két fél.

Tábornok Úr elmondta, hogy segítséget kérnénk a bajor büntetés-végrehajtástól abban, hogy az EU-tól esetleges támogatás elnyerésében segítségünkre legyen annak érdekében, hogy Magyarországról idegen nyelvoktatás céljából dolgozókat küldhessünk Bajorországba és hasonlóképpen Magyarországon is, fogadhassuk őket.

Tábornok Úr kérdezte, hogy az ún. intim szobák működése tekintetében

mi a bajor büntetés-végrehajtás álláspontja.

A Hivatalvezető Úr elmondta, hogy nem szorgalmazzák Bajorországban az intim szobák létrehozását tekintettel az egyházi hagyományokra, annak ellenére, hogy a szövetségi kormány úgy döntött, hogy ennek lehetősége a börtönökben biztosított. Ugyanez a véleménye a homoszexuálisok és leszbikusok házasságáról. A bajorok úgy gondolják, hogy az ilyen kapcsolat aláássa a keresztény hagyományokat és a családok elsődlegességét, valamint elértéktelenîti a család funkcióját. Bíznak benne – mivel ez a lehetőség még a bíróság kezében van–, hogy el fogják utasítani az ilyen intézmény végleges bevezetését.

Dr. Bökönyi Tábornok Úr felvetette, hogy Bajorországban van-e hagyománya annak, hogy az intézmények építésébe magántőkét vonnak be.

A hivatalvezető Úr tájékoztatott bennünket arról, hogy a magántőke bevonásának lehetőségét megvizsgálták és megállapították, hogy ez az állam számára több szempontból is kedvezőtlen lenne. Egyetlen előnyének a gyorsaságot tulajdonította, azonban felhívta a figyelmet arra, hogy az építés színvonalára akkor is nagy figyelmet kellene fordítani.

Úgy gondolják, hogy elsősorban a működtetésben van helye a magántőkének – példaként említette a büfék üzemeltetését, vagy az egészségügyi ellátást –, de fontosabbnak tartja, hogy bizonyos funkciókat az elitélt munkáltatás növelése érdekében is a büntetés-végrehajtási intézetek maguk végezzenek, ez által a specializáció következtében az egyes intézetek által megtermelt javakhoz más intézetek azonos áron és minőségben jutnának hozzá.

A külső vállalkozók által működtetett formák között kiemelte a hivatalvezető Úr, hogy egyes intézetekben külön őrző-védő céget alkalmaznak az objektumok külső környékének védelmére. Erre azért volt szükség, mert volt rá példa, hogy terroristák támadták meg az intézetet.

Tábornok Úr elmondta, hogy a tapasztalatokat szívesen fogadja. Magyarországon is hasonló a tendencia, mint Bajorországban, azaz az intézetek önállóságát szeretnék erősíteni. Ilyen volt például az intézmények önálló bérgazdálkodásra történő átállítása.

A Hivatalvezető Úr a beszélgetés lezárásaképpen elmondta, minden segítséget megadnak a továbbiakban is Magyarországnak az EU-hoz való csatlakozás érdekében, mert nem felejtik el, hogy Magyarország komoly szerepet vállalt a két Német állam egyesítésében.

Az IM iránymutatása alapján Wydra Úrral a Büntetés-végrehajtás Oktatási Központjának vezetőjével megállapodás született arról, hogy 2001-ben a Büntetés-végrehajtás Parancsnoki Kollégiumának két delegációját fogadja, valamint 2002-ben két csoportot indítanak Bajorországból Magyarországra szakmai látogatás céljából. Az oktatási központok vezetői megállapodtak abban, hogy kölcsönösen olyan oktatók csoportját küldik, akik tájékozódnak a bajor, illetve magyar bv.-nél működő oktatási formákról és lehetőségekről.

Bajor Büntetés-végrehajtás Oktatási Központja

Az oktatási központ 1988-ban készült 122 ággyal és 10 apartmannal. Az új dolgozók képzésével, a régi bv. dolgozók továbbképzésével, valamint számítógépek használatával és új programok elsajátíttatásával foglalkoznak. 40 fős személyzet látja el a munkát, ebből 8 fő állandó tanár.

Az épület építésénél a korszerű természetes technológiát alkalmazták, fából és üvegből. A legnagyobb terem 120 fős, azonban csupán 15-20 fős csoportokkal dolgoznak. Az elmúlt tanévben 170 fő oktatását végezték. Ebből is látható, hogy nincs elég férőhely, így esetenként a tanulók utaznak, vagy másik szálláson helyezik el őket. 50 külső előadójuk van.

A termek kialakításánál a legkorszerűbb technikát telepítették, így külön videóterem áll rendelkezésre, amelyet pl. a retorika oktatásánál használnak. A lőteremben gyakorló fegyvereket szerelhetnek szét és össze a tanulók, illetve fotó elven működő lövészetet gyakorolhatnak.

A tanulók kondíciójáról bowling pálya, tornaterem és kondicionálóterem használatával gondoskodnak. Az épületen további bővítéseket hajtottak végre és jelenleg is építkeznek. Az építkezésnél az állam a beruházási költség 1,5%-át festményekre, művészeti díszítésre engedi felhasználni.

A szakmai út zárásaként fogadta a magyar büntetés-végrehajtás delegációját Reinhold Perlak Straubing város polgármestere. Tájékoztatott bennünket arról, hogy a város életében nagyon fontos szerepet játszik a büntetés-végrehajtás és az oktatási központ, mivel több, mint 100 éve van ilyen a városban.

Az intézet átépítése gazdaságilag lökést adott a városnak. A külföldi kapcsolatok építésében pedig az oktatási központnak van jelentős szerepe. Úgy érzi, hogy az intézmények közötti kapcsolat a problémák megbeszélésére lehetőséget biztosít és így közeledhet egymáshoz a két ország intézményrendszere. Polgármester Úr elmondta, hogy Bajorországban hét irányítási körzetet alakítottak ki, de Straubing nem függ ezektől a körzetektől, mert önálló jogokkal bír. Valószínűleg hasonló a nálunk megyei jogú városokkal. Dr. Bökönyi István a Polgármester Urat röviden tájékoztatta a büntetés-végrehajtás helyzetéről és arról, hogy nagyon sok hasznos tapasztalatot szereztünk látogatásunk során, amit a napi munkánkban is használni tudunk.

Úgy értékelte, hogy példaértékű a kapcsolat a Straubingi büntetés-végrehajtási intézetek és a város között, és ez úgy a városoknak, mind az intézeteknek hasznos. Magyarországon is több településen hasonlóan jó kapcsolatok a jellemzők.

Cséri Zoltán